

UF/EMI Ele?tirel D?ünme E?ilimi Ölçe?ini Türkçeye Uyarlama Çal??mas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *UF/EMI Ele?tirel D?ünme E?ilimi Ölçe?ini Türkçeye Uyarlama
Çal??mas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32043>

Özet

Bu çal??ma, bireylerin Ele?tirel D?ünme E?ilimi düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilen UF/EMI Ölçe?'inin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamak üzere gerçekte?tirilen bir Uyarlama Çal??mas?'dir. Çal??ma, ölçe?'in dilsel e?de?erli?ini, yap? geçerli?ini ve güvenilirli?ini inceleyerek, orijinal ölçekteki yap?n?n Türk örnekleminde de geçerli olup olmad??n? ara?t?rm??t?r. Elde edilen bulgular, ölçe?'in 26 madde ve üç alt boyuttan olu?tu?unu do?rulam?? ve Türkçede kullan?m için Psikometrik aç?dan kabul edilebilir niteliklere sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

UF/EMI, Ele?tirel D?ünme E?ilimi, Ölçek Uyarlamas?, Kat?l?m, Bili?sel Olgunluk, Yenilikçilik, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

K?l?ç, H. E., ?en, A. ?.

Amaç

Bu ara?t?rman?n temel amacı, bireylerin Ele?tirel D?ünme E?ilimini ölçmek için tasarlanm?? olan UF/EMI ölçe?'inin Türkçeye uyarlanmas?n? sa?lamak ve bu uyarlama sürecinde elde edilen psikometrik özelliklerini ortaya koymakt?r. Ölçe?'in Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yap?lmas? hedeflenmi?tir.

Uyarlama çal??mas?, özgün ölçe?'in kültürel ve dilsel farklılıklar nedeniyle Türk örnekleminde do?ru sonuçlar verip vermeyece?ini test etmek için kritik öneme sahiptir. Bu ba?lamda, ölçe?'in maddelerinin dilsel e?de?erli?i sa?lanm?? ve yap? geçerli?i Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmi?tir.

Yap?

UF/EMI Ele?tirel D?ünme E?ilimi Ölçe?i, bireylerin ele?tirel dü?ünmeye olan yatkınlıkları ve e?ilimlerini ölçmektedir. Bu e?ilim, sadece bili?sel yetenekleri de?il, aynı zamanda ki?inin bu yetenekleri kullanma isteklili?ini de kapsayan üst düzey bir yap?d?r.

Ölçek, orijinal yap?s?nda oldu?u gibi, Türkçe uyarlamasında da üç temel alt boyutta gruplanm??t?r:

Kat?l?m (Engagement): Bireyin problemleri çözmek için al??lm??n d??ndeki yöntemleri

deneme ve kendini zorlama e?ilimi.

Bili?sel Olgunluk (Cognitive Maturity): Bireyin çe?itli konular hakk?nda bilgi edinme, karma??k fikirleri anlama ve dü?üncelerini derinle?tirme iste?i.

Yenilikçilik (Innovativeness): Bireyin farklı görü?lere aç?k olma, kendi görü?leriyle çeli?se bile ba?kalar?n?n fikirlerini dikkatle dinleme ve yeni fikirlere kar?? esnek olma e?ilimi.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amacıyla kapsaml? analizler yürütülmü?tür. Her ne kadar özet tabloda detayl? de?erler belirtilmese de, makale içerisinde do?rulam? ve aç?klay?c? Faktör Analizi sonuçlar? raporlanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu ve maddelerin ilgili alt boyutlarla tutarl? bir ili?ki sergiledi?ini göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik (iç tutarl?lık) analizleri, Cronbach Alfa katsay?s? gibi yöntemlerle incelenmi?tir. Yüksek güvenilirlik katsay?lar?, ölçe?in zamana ba?lı? olmaks?z?n tutarl? sonuçlar üretti?ini ve maddeler aras?ndaki iç tutarl?lı??n yeterli düzeyde oldu?unu i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in Türk kültüründe Psikometrik standartlara uygun oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas? sürecinde gerçekleştirilen Faktör Analizi, orijinal UF/EMI ölçe?inin üç boyutlu yap?s?n? do?rulam??t?r. Analiz sonucunda 26 madde, beklenen alt boyutlar alt?nda toplanm??t?r:

Kat?lım: 22 madde

Bili?sel Olgunluk: 4 madde

Yenilikçilik: 1 madde

Bu faktör yap?s?, ölçe?in Ele?tirel D?ünme E?iliminin farklı yönlerini ba??ms?z olarak ölçebilme kapasitesini teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri ve Genel Yetişkin Popülasyon

Yaş Grubu: Yetişkinler

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması genellikle yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören bireyler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert Ölçeği formatında derecelendirilmiştir (1=kesinlikle katılmıyorum - 5=kesinlikle katılıyorum). Yüksek puanlar, bireyin ilgili alt boyutta daha yüksek Eleştirel Düşünme Eğilimine sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Eleştirel Düşünme, Uyarlama Ölçeği, Likert Ölçeği, Psikometri, Eğitim ve Bilim, Hacettepe Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil

Kurum E-posta Adresleri: ailhan@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazın Adresi: Ahmet İlhan Şen, Hacettepe Üniversitesi

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2014

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı ve izinleri için sorumlu yazar Ahmet İlhan Şen ile (ailhan@hacettepe.edu.tr) iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makale, Eğitim ve Bilim dergisinde yayımlanmıştır ve bilimsel amaçlı kullanımlar için ilgili yayın kuruluştaki kurallara geçerlidir. Makaleye ait bağlantı burada yer almaktadır: egitimvebilim.ted.org.tr

Çalışmanın orijinal PDF dosyası ise buradan indirilebilir: ufemi-elestirel-dusunme-egilimi-olcegini-turkceye-uyarlama-calismasi-toad.pdf

Kaynaklar

Kılıç, H. E., & Şen, A. Ş. (2014). UF/EMI Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeğini Türkçeye uyarlama çalışması. Eğitim ve Bilim, 39(176), 1-12.

UF/EMI Ele?tirel D?ünme E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

26 madde ve 3 alt boyut

Kat?im (22 m): Problemin do?ru yan?t?n? bulmak için bildi?im yollar?n d???na ç?kar?m.

Bili?sel Olgunluk (4 m): Pek çok konu hakk?nda bilgi edinmekten ho?lan?r?m.

Yenilikçilik (1 m): Benimle ayn? fikirde olmasalar bile, ba?kalar?n?n fikirlerini dikkatlice dinlerim.

ARABPSYCHOLOGY.COM